

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/32/4/20

Katowice, 22 grudnia 2020 r.

Pan
Andrzej Wawrzynek
Wójt Gminy
Pietrowice Wielkie

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 19 sierpnia 2020 r. do 25 września 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Pietrowice Wielkie** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 25 września 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 21 października 2020 r. przez Wójta Gminy Pietrowice Wielkie oraz Skarbnika Gminy, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania, przeprowadzenia i udzielenia zamówienia publicznego w postępowaniu pn. „Termomodernizacja budynków mieszkalnych w Pietrowicach Wielkich przy ul. 1-go Maja 11, 1-go Maja 16 i Fabrycznej 21” realizowanym w trybie przetargu nieograniczonego, z zastosowaniem „procedury odwróconej”, w podziale na 3 części stwierdzono:*

- *ustalenie wartości niniejszego zamówienia na podstawie nieaktualnych kosztorysów inwestorskich, czym naruszono art. 35 ust. 1 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.). W myśl przywołanej podstawy prawnej wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji*

projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.), przy czym ustalenia wartości zamówienia dla robót budowlanych dokonuje się nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia.

Zgodnie z protokołem postępowania wszczęcie postępowania nastąpiło w dacie zamieszczenia w dniu 26 maja 2020 r. ogłoszenia o niniejszym zamówieniu na stronie internetowej Zamawiającego oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr ogłoszenia 6542895-N-2020. Wartość zamówienia została ustalona w dniu 10 maja 2019 r. na podstawie kosztorysów inwestorskich dla robót budowlanych i robót branży sanitarnej. Przywołane w protokole kosztorysy inwestorskie poszczególnych branż były opatrzone datą opracowania: maj 2019 r. i nie zawierały adnotacji świadczącej o ich uaktualnieniu.

- zaniechanie wezwania wykonawcy konsorcjum firm: BUDMED P.B.U.H. Sp. z o.o. z siedzibą w Zawadzie – lider konsorcjum, Z.U.H. Kamil Duda z siedzibą w Kietrze, którego oferta w zakresie części I uznana została za najkorzystniejszą, do uzupełnienia lub wyjaśnienia oświadczenia dotyczącego braku przynależności do grupy kapitałowej, potwierdzającego w „procedurze odwróconej” brak podstaw wykluczenia, a stanowiącego typowe oświadczenie wiedzy, czym naruszono art. 26 ust. 3 lub ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2a i 2d i art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.). Stosowanie do ww. przepisów wykonawca na dzień składania ofert jest zobowiązany wykazać brak podstaw do wykluczenia z postępowania oraz złożyć listę podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, albo informację o tym, że nie należą do grupy kapitałowej. W przypadku braku ww. dokumentów zamawiający wzywa do ich uzupełnienia bądź gdy złożone dokumenty budzą jego uzasadnioną wątpliwość, wzywa do ich wyjaśnienia.

Oświadczenie dotyczące braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej stanowiło treść oferty wykonawcy konsorcjum firm: BUDMED P.B.U.H. Sp. z o.o. z siedzibą w Zawadzie – lider konsorcjum, Z.U.H. Kamil Duda z siedzibą w Kietrze złożonej w dniu 10 czerwca 2020 r., przy czym podpisane zostało przez Pełnomocnika ww. Konsorcjum Firm.

Z dołączonego do oferty pełnomocnictwa dla ww. osoby do reprezentowania Konsorcjum Firm wynikało pełnomocnictwo do: podpisania oferty przetargowej, podpisania i zawarcia umowy z Zamawiającym, wnoszenia środków ochrony prawnej, tj. protestów, odwołań, skarg; udzielania dalszych pełnomocnictw w zakresie udzielonego pełnomocnictwa; zaciągania zobowiązań, otrzymywania poleceń oraz instrukcji dla i w imieniu każdego, jak też dla wszystkich partnerów oraz wystawiania faktur i rozliczania się z Zamawiającym w imieniu Konsorcjum.

Do oferty nie załączono umowy konsorcjum, na podstawie której możliwe byłoby ustalenie sposobu reprezentacji konsorcjum i upoważnienia do jego reprezentowania.

Jak wynika z treści art. 24 ust. 11 ustawy Prawo zamówień publicznych, Wykonawca, w terminie 3 dni od dnia przekazania informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5 tej ustawy, przekazuje zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 23.

Z kolei w myśl z art. 23 ust. 1 ww. ustawy, Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia, natomiast art. 23 ust. 3 ustawy stanowi wprost, iż przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców, o których mowa w ust. 1.

Obowiązek złożenia ww. oświadczenia dotyczy zatem każdego z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia. Możliwe jest jego złożenie przez pełnomocnika w imieniu tych podmiotów. W takiej sytuacji jednak ważne jest, aby z treści pełnomocnictwa wynikał fakt, że pełnomocnik może złożyć przedmiotowe oświadczenie w imieniu podmiotów wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia.

Z przywołanej natomiast treści ww. pełnomocnictwa umocowanie takie nie wynikało.

- *zaniechanie powiadomienia wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o wyborze najkorzystniejszej oferty przy użyciu środków komunikacji elektronicznej bądź w inny sposób (np. za pośrednictwem operatora pocztowego), co było wymagane art. 92 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.), czym naruszono zasadę jawności postępowania określoną w art. 8 ust. 1 ww. ustawy. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną Zamawiający informuje niezwłocznie wszystkich wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty, podając nazwę albo imię i nazwisko, siedzibę albo miejsce zamieszkania i adres, jeżeli jest miejscem wykonywania działalności wykonawcy, którego ofertę wybrano, oraz nazwy albo imiona i nazwiska, siedziby albo miejsca zamieszkania i adresy, jeżeli są miejscami wykonywania działalności wykonawców, którzy złożyli oferty, a także punktację przyznaną ofertom w każdym kryterium oceny ofert i łączną punktację, z kolei zawiera umowę w sprawie zamówienia publicznego z zastrzeżeniem art. 183, w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 10 dni - jeżeli zostało przesłane w inny sposób - w przypadku zamówień, których wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.*

Zamawiający powiadomił jedynie wykonawców o tym fakcie w sposób określony w art. 92 ust. 2 ww. ustawy, poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej.

- *zawarcie umowy o realizację zamówienia publicznego przed upływem 5-dniowego terminu od zawiadomienia wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty, niezgodnie z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 z późn. zm.). Dopuszczalny termin zawarcia umowy upływał w 5 dniu od zawiadomienia wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty. Był to warunek konieczny dla zapewnienia efektywności środków ochrony prawnej przysługujących uczestnikom postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.*

Od upływu udostępnienia informacji dotyczących wyboru najkorzystniejszej oferty na stronie internetowej zamawiającego (data publikacji na BIP Gminy Pietrowice Wielkie 23 czerwca 2020 r.) do dnia zawarcia w dniu 25 czerwca 2020 r. umów o zamówienie publiczne, tj. odpowiednio nr RU-056/20 i nr RU-057/20 upłynęło zaledwie 2 dni.

Odpowiedzialność za ustalenie wartości zamówienia ponosił p. Gabriel Kuczera – Sekretarz Gminy Pietrowice Wielkie, przewodniczący Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr OP.0050.9.2020 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 22 maja 2020 r.

Czynność wezwania wykonawcy do złożenia ww. oświadczenia należała do ww. Komisji Przetargowej, która dokonywała oceny i badania ofert.

Realizacja procedur związanych ze stosowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym przygotowanie projektu umowy i powiadomienia wykonawców, należała do obowiązków pracownika Referatu Organizacyjno-Prawnego, nadzór w zakresie którego sprawował p. Gabriel Kuczera – Sekretarz Gminy Pietrowice Wielkie. Umowę zawarł p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

– *W zakresie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w 2019 r. w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na Dzienny Dom „Senior Plus” w Centrum Społeczno-Kulturalnym w Pietrowicach Wielkich przy ul. 1 Maja 8 B” stwierdzono, że:*

- *zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu (numer ogłoszenia: nr 564310-N-2019) opisał warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz niezapewniający zachowanie uczciwej konkurencji, czym naruszono art. 22 ust 1 a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, zaś po stronie zamawiającego leży przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o zamówienie publiczne w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.*

W powyższym postępowaniu Zamawiający zażądał, aby wykonawcy wykazali nie wcześniej niż w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, co najmniej jedną robotę budowlaną, obejmującą w swoim zakresie roboty budowlane o podobnym charakterze w budynku o kubaturze nie mniejszej niż 2000 m³.

Zgodnie z wyliczeniem sporządzonym w trakcie kontroli na podstawie dokumentacji technicznej przez p. Gabriela Kuczerę – Sekretarza Gminy Pietrowice Wielkie, kubatura pomieszczeń na Dzienny Dom „Senior Plus” wynosiła 1.374,29 m³.

Tym samym zamawiający ograniczył możliwość udziału w postępowaniu wykonawcom mającym doświadczenie w realizacji obiektów o kubaturze mniejszej niż 2000 m³.

Za przygotowanie opisu warunków udziału w postępowaniu był odpowiedzialny p. Gabriel Kuczera – Sekretarz Gminy Pietrowice Wielkie.

- *nieprawidłowo sporządzono protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, poprzez wskazanie w sekcji 2 „Przedmiot zamówienia publicznego”, punkcie 4 protokołu, wartości zamówienia ustalonej przez zamawiającego w kwocie brutto, co stanowiło naruszenie postanowień § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128), w związku z art. 32 ust.1 oraz art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.).*

Stosownie do powyższych przepisów podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, przy czym dla zamówienia na roboty budowlane wartość ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej. W myśl postanowień ww. rozporządzenia protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawiera informacje dotyczące m.in. czynności poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym czynności związane z jego przygotowaniem.

Wartość zamówienia podana w protokole postępowania odpowiadała kwocie 210.060,20 zł brutto. Wartość zamówienia ustalona na podstawie kosztorysu inwestorskiego, bez uwzględnienia podatku od towarów i usług wynosiła 170.780,65 zł netto.

Realizacja procedur związanych ze stosowaniem ustawy Prawo Zamówień Publicznych oraz sporządzenie protokołu postępowania należało do pracownika Referatu Organizacyjno-Prawnego. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Gabriel Kuczera – Sekretarz Gminy.

Protokół zatwierdził p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

– *W zakresie przygotowania a następnie realizacji w 2019 r. zamówienia publicznego pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku OSP w Makowie – etap II” stwierdzono:*

- *zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniu o zamówieniu opisał warunek udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz niezapewniający zachowanie uczciwej konkurencji, czym naruszono art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem, zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu oraz wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, zaś po stronie zamawiającego leży przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o zamówienie publiczne w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.*

W powyższym postępowaniu Zamawiający zażądał, aby wykonawcy wykazali nie wcześniej niż w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, co najmniej jedną robotę budowlaną, obejmującą w swoim zakresie roboty budowlane o podobnym charakterze w budynku o kubaturze nie mniejszej niż 2000 m³, podczas gdy zgodnie z dokumentacją techniczną kubatura budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Makowie przy ul. Raciborskiej 39 wynosiła 1.095,62 m³.

Tym samym zamawiający określił warunek udziału w postępowaniu w sposób uniemożliwiający wzięcie udziału w postępowaniu wykonawcom mającym doświadczenie w realizacji obiektów o kubaturze mniejszej niż 2000 m³.

Za przygotowanie opisu warunków udziału w postępowaniu był odpowiedzialny p. Gabriel Kuczera – Sekretarz Gminy Pietrowice Wielkie.

- w protokole postępowania nieprawidłowo wskazano wartość zamówienia ustaloną przez zamawiającego w wysokości 270.000,00 brutto, zamiast w wartości netto.

Powyższe stanowiło naruszenie postanowień § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z dnia 26 lipca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1128), w związku z art. 32 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.). Stosownie do powyższych przepisów podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością, przy czym dla zamówienia na roboty budowlane wartość ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej. W myśl postanowień ww. rozporządzenia protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawiera informacje dotyczące m.in. czynności poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym czynności związane z jego przygotowaniem.

Wartość zamówienia została ustalona na podstawie kosztorysu inwestorskiego i wynosiła 219.498,05 zł netto (269.982,60 zł brutto).

- nieprawidłowo wypełniono protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego w części dotyczącej ogłoszenia o zamówieniu, błędnie podając datę publikacji powyższego ogłoszenia w dniu 12 lutego 2019 r. pod nr 513008-N-2019, podczas gdy prawidłowa data publikacji ogłoszenia o zamówieniu to 8 marca 2019 r. pod nr 523114-N-2019.

- nie dochowano terminu do zawarcia umowy na realizację powyższego zadania ze względu na fakt, iż zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty w niniejszym postępowaniu zostało przesłane wykonawcom biorącym w nim udział przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w dniu 1 kwietnia 2019 r. (wydruk z poczty elektronicznej) i było tożsame z datą zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego nr 1/ZP/2019.

Powyższym naruszono art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.), zgodnie z którym zamawiający zawiera umowę w sprawie zamówienia publicznego w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Ze złożonych wyjaśnień wynika, że pracownik Referatu Organizacyjno-Prawnego odpowiedzialny za realizację procedur związanych z zamówieniami publicznymi od dnia 11 lutego 2019 r., wysyłając do Wykonawców informację o wyborze najkorzystniejszej oferty w dniu 1 kwietnia 2019 r. odruchowo przygotował umowę nr 1/ZP/2019 i w wyniku przeoczenia wpisał bieżącą datę, tj. 1 kwietnia 2019 r. Powyższa umowa nr 1/ZP/2019 została zawarta w dniu 1 kwietnia 2019 r.

- nie naliczono kary umownej z tytułu nieprzedłożenia zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo (dalsze podwykonawstwo) lub jej zmiany, co było wymagane w par. 10 ust. 11 ww. umowy z dnia 1 kwietnia 2019 r. Zgodnie z par. 10 ust. 11 powyższej umowy, z tytułu nieprzedłożenia zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo (dalsze podwykonawstwo) lub jej

zmiany, kara umowna wynosiła 0,5% wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w par. 6 ust. 1 ww. umowy.

Powyższym naruszono także art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 z późn. zm.), zgodnie z którymi w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów, natomiast źródłami dochodów własnych gminy są dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach. Zgodnie z wyjaśnieniami, wysokość nienaliczonej kary umownej wynosiła 1.235,19 zł. Zamawiający nie naliczył kary umownej przez niedopatrzenie.

Protokół postępowania sporządził pracownik Referatu Organizacyjno-Prawnego, a zatwierdził p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

Realizacja procedur związanych ze stosowaniem ustawy Prawo Zamówień Publicznych oraz sporządzenie protokołu postępowania należało do pracownika Referatu Organizacyjno-Prawnego. Nadzór w tym zakresie należał do p. Gabriela Kuczery – Sekretarza Gminy.

Wniosek nr 1

Podjąć działania w celu naliczenia i wyegzekwowania należnej kary umownej z tytułu nieprzedłożenia zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo (dalsze podwykonawstwo) lub jej zmiany, w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w par. 6 ust. 1 umowy nr 1/ZP/2019 z dnia 1 kwietnia 2019 r. zgodnie z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w związku z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie:

- ustalania wartości zamówienia zgodnie z wymogami art. 35 ust. 1, art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843),
- przygotowania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 22 ust. 1a oraz art. 7 ust. 1, art. 26 ust. 3 lub 4 w związku z art. 26 ust. 2a i 2d i art. 24 ust. 2 pkt 5, art. 92 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 94 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,
- sporządzania protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, w zakresie wartości zamówienia, stosownie do postanowień § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z dnia 26 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128), w związku z art. 32 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,
- naliczania kar umownych stosownie do zawartych umów dotyczących robót budowlanych, mając na uwadze art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w związku z art. 4

ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów podatkowych:

- *W latach 2016 - 2020 do dnia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomościach o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji, deklaracji podatkowych oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Zgodnie z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Stosownie do art. 274a § 1 tej ustawy, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W myśl art. 274a § 2 tej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. W myśl art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.*
- Powyższe dotyczyło:*

➤ *podatników, którzy w złożonych informacjach/deklaracjach na podatek od nieruchomości nie wykazali wartości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz faktycznej powierzchni gruntów i budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, tj. podatników:*

- *o nr karty kontowej 9/611 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.*

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na ww. nieruchomości, zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej, funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony kostką brukową, pełniący m.in. funkcje parkingu czy ciągu jezdni i pieszego służący osobom korzystającym z usług podatnika,

- *nr karty kontowej 9/358 (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata*

2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmującej obmiar 0,0670 ha wraz budynkami o pow. 175,81 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomościach, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony kostką brukową, pełniący m.in. funkcje parkingu czy ciągu jezdnego i pieszego służący osobom korzystającym z usług podatnika.

- o nr karty kontowej 9/187 (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą w formie s.c.) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji, wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomościach, zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, funkcjonuje plac utwardzony, pokryty wylewką asfaltową pełniący m.in. funkcje ciągu jezdnego czy pieszego wykorzystywanego na potrzeby prowadzonej działalności przez podatnika.

- nr karty kontowej 9/149 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmującej obmiar 0,2309 ha wraz budynkami o pow. 526,56 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomości, zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej, funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony kostką brukową, pełniący m.in. funkcje parkingu czy ciągu jezdnego i pieszego służący osobom korzystającym z usług podatnika.

- o nr karty kontowej 1/6 (osoba prawna sp. z o.o. komandytowa) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020 wyłącznie grunty i budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomościach zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej prowadzony jest lokal gastronomiczny, wokół którego funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony kostką brukową, pełniący m.in. funkcje utwardzenia pod ogródek letni, parkingu oraz ciągu jezdnego i pieszego (alejki spacerowe) służący osobom korzystającym z usług podatnika,

- o nr karty kontowej 5/33 (osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmującej obmiar 1.7987 ha wraz budynkami o pow. 2.452,57 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomości o pow. 0,9687 ha (obmiar zgodny z zawiadomieniem Starosty Raciborskiego o zmianach ewidencyjnych wprowadzonych w dniu 16 kwietnia 2020 r.

w wyniku scalenia gruntów) zadeklarowanej łącznie z pozostałymi nieruchomościami zajętyymi na prowadzenie działalności gospodarczej, funkcjonuje plac utwardzony, wyłożony płytami betonowymi, pełniący m.in. funkcje ciągu jezdni czy placu manewrowego.

Ponadto, w wyniku przywołanej zmiany obmiar nieruchomości zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej z obmiaru 1.7987 ha wzrósł do obmiaru 1.8296 ha, po uwzględnieniu zmian ewidencyjnych wprowadzonych w dniu 16 kwietnia 2020 r. polegających na wykreśleniu działki o pow. 0,9378 ha – Ba i równoczesnym dopisaniu działki o pow. 0,9687 ha – Ba). Podatnik do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zgłosił zaistniałej zmiany do organu podatkowego, ten z kolei nie wezwał podatnika do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości, tym samym powyższa zmiana nie została uwzględniona w wymiarze podatku.

- o nr karty kontowej 32/109 (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmujące obmiar 0,1110 ha wraz budynkami o pow. 456,00 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, pozostałe grunty w obmiarze 0,2334 ha jako powierzchnię gruntów pozostałych.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej oraz witryny internetowej podatnika ustalono, iż na przedmiotowej nieruchomości zadeklarowanej wyłącznie w ok. 1/3 części jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonują poza budynkiem biurowo-administracyjnym również hala produkcyjna oraz zaplecze magazynowo-sprzętowe, przed frontową częścią budynku administracyjno-biurowego urządzono parking wyłożony kostką brukową stanowiący również ciąg pieszo-jezdny.

- o nr karty kontowej 12/20 (osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą), deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmującej obmiar 0,2245 ha wraz budynkami o pow. 1.416,71 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz na podstawie danych pochodzących z ogólnodostępnej platformy internetowej ustalono, iż na nieruchomości, w części zadeklarowanej jako zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej, w granicach posesji na niej budynku funkcjonuje parking wyłożony kostką brukową stanowiący również ciąg pieszo-jezdny.

- o nr karty kontowej 9/442 (osoba fizyczna, na nieruchomościach stanowiących własność której prowadzona jest działalność gospodarcza) deklarującego w zakresie przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości za lata 2016 - 2020, zgodnie z treścią informacji grunty, w części obejmujące obmiar 0,2027 ha wraz budynkami o pow. 1.223,04 m² jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, grunty w obmiarze 0,7756 ha jako powierzchnię gruntów pozostałych oraz powierzchnię 0,5132 ha jako obmiar użytków rolnych. W wyniku oględzin przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz w oparciu o ogólnodostępną witrynę internetową ustalono, iż na nieruchomościach w części zadeklarowanych jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej funkcjonuje budynek, w ramach którego świadczone są usługi kontroli pojazdów, serwisu ogumienia, serwisu pojazdów osobowych i ciężarowych, czy wynajmu pojazdów. Do przedmiotowego budynku zorganizowana została droga dojazdowa wyłożona kostką brukową, służąca jako ciągi jezdne oraz zapewniająca miejsca postojowe dla klientów korzystających

z ww. usług. Ponadto, na zabudowanej działce zadeklarowanej w obmiar gruntów pozostałych, funkcjonuje również punkt świadczący usługi związane ze sprzedażą wyposażenia elektrycznego do samochodów oraz maszyn rolniczych i budowlanych.

Zgodnie ze zmianą art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.) obowiązującą od 1 stycznia 2016 r., budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, za wyjątkiem: budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budowlę lub ich części z użytkowania. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, budynki i budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 1 ww. ustawy.

W myśl art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem art. 1a ust. 2a tej ustawy.

W myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy, jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie. W ślad z kolei za art. 6 ust. 6 ww. ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w art. 6 ust. 3 tej ustawy. Jak stanowi art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 ww. ustawy, osoby prawne, obowiązane są składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku oraz odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

➤ *czterech podatników będących jednostkami oświatowymi, dla których organ podatkowy nie zaprowadził kart kontowych, a którzy w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2016 - 2020 nie deklarowali do opodatkowania wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych do zadań z zakresu medycyny szkolnej. Ww. podatnicy deklarowali całą powierzchnię zajmowanych budynków jako zwolnioną na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.). W myśl art. 68 ust. 1 pkt 11 oraz art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 września 2017 r., do zadań dyrektora szkoły publicznej należy zapewnienie uczniom możliwości korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczególne*

wymagania oraz wyposażonego w sprzęt określony w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarce lub higienistki szkolnej. Do jego zadań należy także współpraca z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystrą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą. Wcześniej powyższe zagadnienia regulowała ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 10, art. 3 oraz art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania są działalnością w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane m.in. przez osoby fizyczne wykonujące zawód medyczny lub przez grupową praktykę pielęgniarek. Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budynki lub ich części. Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, od podatku od nieruchomości zwalnia się publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne objęte systemem oświaty oraz prowadzące je organy, w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową. Zwolnienie to nie dotyczy jednak przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą inną niż działalność oświatowa.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy w Pietrowicach Wielkich, przyczyną powyższego był brak ze strony podatników prowadzących działalność gospodarczą dopełnienia ciążącego na nich obowiązku informacyjnego o zmianach mających wpływ na wymiar podatku, o czym organ podatkowy powiadamiał ustnie. Natomiast w przypadku budynków zajmowanych przez placówki oświatowe uznano, że nie spełniona została przesłanka zajmowania lokalu przez podmiot udzielający świadczeń medycznych.

Do dnia zakończenia kontroli, organ podatkowy nie wezwał ww. podatników do złożenia korekt informacji czy deklaracji na podatek od nieruchomości.

Zadania w zakresie wymiaru podatków i opłat lokalnych zgodnie z uchwałami Rady Gminy oraz bieżące aktualizowanie zmian wpływających na wymiar podatku od nieruchomości należały do zakresu czynności pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 3

Zweryfikować prawidłowość opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o nr kart kontowych: 9/611, 9/149, 9/358, 9/187, 1/6, 5/33, 12/20, 32/109 i 9/442 oraz podatników będących jednostkami oświatowymi, z uwzględnieniem wymogów art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 oraz art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania za lata 2016 - 2020 w trybie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego dokonywania czynności sprawdzających złożonych informacji w sprawie podatku od nieruchomości, deklaracji podatkowych oraz wzywania podatników do złożenia korekt informacji, deklaracji w celu ustalenia podatku od nieruchomości w prawidłowej wysokości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2, art. 281 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze wymogi art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust.1, art.6 ust.3, art. 6 ust.6 i ust. 9 pkt 1 i 2 oraz art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- *W 2020 r. zaciągnięto zobowiązania w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w łącznej kwocie 195.000,00 zł, pomimo braku dysponowania wystarczającym limitem zobowiązań do zaciągania pożyczek w samorządowych osobach prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie wydatków na inwestycje, a wyznaczonym uchwałą Nr XV/137/2019 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu gminy Pietrowice Wielkie na rok 2020.*

Powyższym naruszono art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 91 ust. 1 z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.). W myśl przywołanej podstawy prawnej uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, natomiast suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto, w myśl art. 211 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 ww. ustawy budżet jednostki samorządu terytorialnego jest planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, uchwalanym na rok budżetowy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.

Zgodnie z ww. uchwałą Nr XV/137/2019 Rady Gminy Pietrowice Wielkie, limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, w tym z tytułu pożyczek zaciągniętych w samorządowych osobach prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie wydatków na inwestycje, w tym ujęte w ramach przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, kształtował się w wysokości 75.000,00 zł i do momentu zaciągnięcia ww. zobowiązań pozostał na niezmiennym poziomie, podczas gdy poprzez zaciągnięcie w dniach:

- *2 kwietnia 2020 r. umową pożyczki długoterminowej nr 47/2020/55/OA/poe/P zobowiązania w kwocie 120.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach indywidualnych realizowanej w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Pietrowice Wielkie – VII etap” dopuszczalny limit zobowiązań został przekroczony o kwotę 45.000,00 zł;*

- 29 czerwca 2020 r. umową pożyczki długoterminowej nr 159/2020/55/OW/os/P zobowiązania na kwotę 75.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Przydomowe Biologiczne Oczyszczanie Ścieków dla mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie sposobem na ochronę środowiska naturalnego gminy i regionu – Etap VI” dopuszczalny limit zobowiązań został przekroczony o kwotę 75.000,00 zł.

Zgodnie z treścią wyjaśnień pracowników Gminy Pietrowice Wielkie, powyższe było przyczyną zaistniałej zwłoki w zakresie zawarcia umowy o udzielenie pożyczki na realizację zadania pod nazwą „Modernizacja Źródeł Ciepła w budynkach indywidualnych w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji - VII etap”, które to pierwotnie planowane było na 2019 r. i na ten rok posiadało zabezpieczony uchwałą budżetową do kwoty planowanego do zaciągnięcia zobowiązania - limit. W wyniku przesunięcia daty zawarcia umowy na realizację ww. zadania na rok 2020, nie wprowadzono ponownie limitu zobowiązań w wysokości 120.000,00 zł do budżetu Gminy na rok 2020 uchwalonego w dniu 18 grudnia 2019 r.

Uchwałą Nr XXI/204/2020 z dnia 21 września 2020 r. Rada Gminy Pietrowice Wielkie dokonała zmian w budżecie gminy na 2020 r., w tym w zakresie limitu zobowiązań z tytułu pożyczek zaciąganych w samorządowych osobach prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie wydatków na inwestycje, w tym ujęte w ramach przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, poprzez uwzględnienie jego wzrostu do poziomu 195.000,00 zł.

Ww. zobowiązania z ramienia Gminy Pietrowice Wielkie zaciągnął p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 5

Zapewnić zaciągnięcie zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych w samorządowych osobach prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie wydatków na inwestycje, w granicach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), w związku z art. 89 ust. 1 pkt 2 oraz art. 91 ust. 1 tej ustawy.

- W latach 2018 - 2020 do dnia zakończenia kontroli, zaniechano podjęcia działań nadzorczych wobec Zakładu Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich, pomimo że:
  - w 2018 r. Dyrektor tego zakładu budżetowego zaciągnął zobowiązania finansowe obciążające lata następne wynikające z umów, których przedmiotem był leasing osprzętu do utrzymania dróg oraz maszyny do robót ziemnych z naruszeniem upoważnienia Rady Gminy Pietrowice Wielkie,
  - nie zaliczono do tytułów dłużnych Gminy Pietrowice Wielkie, a tym samym nie wykazano jako długu w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Pietrowice Wielkie uchwalanych przez Radę Gminy, wieloletniego zobowiązania z tytułu zawartych przez zakład budżetowy w 2018 r. ww. umów, których przedmiotem był leasing.

Informacje w tym zakresie wynikały ze sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2018 r. oraz za I, II, III kwartał 2019 r. oraz podjętych przez Radę Gminy Pietrowice Wielkie uchwał Nr III/30/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. i Nr XXXVIII/368/2018 z dnia 4 października 2018 r., w których: określono wysokość kwoty, do której Wójt Gminy Pietrowice Wielkie może zaciągnąć zobowiązania leasingowe, wskazano, że spłata tego zobowiązania będzie realizowana z przychodów ww. zakładu, wykonanie uchwał powierzono Wójtowi Gminy.

W myśl art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz wiarygodności sprawozdań to jedne z celów w kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych, którą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Powyższe dotyczyło zawartych w dniach: 17 października 2018 r. umowy leasingu operacyjnego (OH) Nr 3496/Rb/18 w przedmiocie leasingu osprzętu do utrzymania dróg - Posypywarka EPT 21 PRONAR, z okresem trwania umowy 36 miesięcy oraz 31 grudnia 2018 r. umowy leasingu operacyjnego (OH) Nr 76940/Wr/18 w przedmiocie leasingu maszyny do robót ziemnych - JCB/JCB 3CX/ KOPARKO ŁADOWARKA, z okresem trwania umowy 36 miesięcy.

Zgodnie z ww. umowami, przedmiotem ich było przekazanie przez Leasingodawcę prawa do użytkowania wybranego przez Leasingobiorcę Sprzętu w zamian za umówione opłaty leasingowe, z prawem do nabycia Sprzętu za ustaloną cenę określoną w harmonogramie. Poniesienie wszelkich kosztów związanych z zachowaniem Sprzętu w należyтым stanie oraz kosztów eksploatacji Sprzętu przerzucono na Leasingobiorcę, w tym badania techniczne pojazdu oraz wszelkie opłaty, podatki i inne należności pozostające w bezpośrednim związku z umową leasingu operacyjnego lub Sprzętem. Z chwilą zawarcia przez Leasingodawcę umowy kupna Sprzętu z Dostawcą na Leasingobiorcę przeniesiono uprawnienia z tytułu gwarancji i rękojmi za wady Sprzętu przysługujące Leasingodawcy względem Dostawcy, przy czym realizacja uprawnień z tytułu rękojmi lub gwarancji następować miała na koszt Leasingobiorcy. Na Leasingobiorcę przerzucono również pełną odpowiedzialność za uszkodzenia, utratę lub zmniejszenie wartości Sprzętu oraz szkody wobec osób trzecich, powstałe w czasie trwania umowy leasingu, a nie pokryte przez zakład ubezpieczeń.

Treść ekonomiczna tych umów świadczyła, iż były to w rzeczywistości umowy zaliczane do długu publicznego w rozumieniu § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767). W myśl wskazanego przepisu, do kategorii kredytów, pożyczek zalicza się również umowy leasingu zawarte z finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy.

Zawarcie powyższych umów leasingu nastąpiło bez stosownego upoważnienia nadanego przez Radę Gminy Pietrowice Wielkie.

W myśl zapisów § 3 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 uchwały Nr XXXI/311/2017 z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie Prognozy Finansowej Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2018 - 2026, Rada Gminy Pietrowice Wielkie upoważniła Wójta Gminy do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku nr 2 do uchwały, stanowiącym wykaz przedsięwzięć, przy czym upoważnienie dla Wójta Gminy do przekazania dalszych uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy dotyczyło

wyłącznie zobowiązań stanowiących przedsięwzięcia objęte prognozą przyjętą ww. uchwałą, z uwzględnieniem późniejszych zmian. W wykazie przedsięwzięć nie wykazano ww. zobowiązań leasingowych.

Ww. zobowiązania leasingowe wprowadzone zostały do załącznika dotyczącego przedsięwzięć dopiero w dniu 24 lutego 2020 r. uchwałą Nr XVII/154/2020 Rady Gminy Pietrowice Wielkie w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2020 - 2026.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, ww. zobowiązania nie zostały natomiast wykazane w kwocie długu zarówno w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2018 - 2026, jak i kolejnych, tj. przyjętych na lata 2019 - 2026 a następnie 2020 - 2026, przy uwzględnieniu późniejszych ich zmian.

W myśl art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. W ślad za art. 226 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty.

Zgodnie ze wzorem wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 92 z późn. zm.), w pozycji 14 powinny być wykazane dane uzupełniające o długu i jego spłacie; w pozycji 14.2 wykazuje się kwotę długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu, w pozycji 14.3 wykazuje się wydatki zmniejszające dług, w tym w pozycji 14.3.2. związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych w państwowy dług publiczny.

Stan zobowiązań Zakładu Gospodarki Komunalnej w związku z realizacją ww. umów na koniec: IV kwartału 2018 r. wynosił 228.401,69 zł, na koniec I kwartału 2019 r. wynosił 214.589,94 zł, na koniec II kwartału 2019 r. wynosił 195.085,74 zł, natomiast na koniec III kwartału 2019 r. wynosił 175.581,54 zł.

W konsekwencji powyższego, zobowiązania te nie zostały wykazane w sporządzonych i przedłożonych do Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie przez zakład budżetowy kwartalnych sprawozdań jednostkowych Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, co tym samym znalazło odzwierciedlenie w sporządzonych za powyższe okresy zbiorczych sprawozdaniach Rb-Z.

Zgodnie z § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), w części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy). W układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych: kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek. W myśl § 10 ust. 6 ww. rozporządzenia, jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość

otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno-rachunkowym. Jednostki te mogą również kontrolować merytoryczną prawidłowość złożonych sprawozdań.

Ponadto, ww. umowa leasingu z dnia 18 grudnia 2019 r. zawarta przez Dyrektora zakładu budżetowego – Zakład Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Zgodnie z art. 262 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), ww. kontrasygnata wymagana jest dla ważności czynności prawnych polegających na zaciąganiu kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Marzeny Kopczewskiej – Skarbnika Gminy Pietrowice Wielkie brak kontrasygnaty na ww. umowie leasingu nie był spowodowany wystąpieniem jakichkolwiek przesłanek z art. 262 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uzasadniających odmowę udzielenia kontrasygnaty. Przedmiotowa umowa została sprawdzona zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów o finansach publicznych, zaś brak kontrasygnaty jest następstwem przeoczenia tego obowiązku, gdyż przedmiotowa umowa jest zarejestrowana w Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich.

W trakcie kontroli na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie udzieliła Głównemu Księgowemu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich upoważnienia do kontrasygnowania czynności prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, dokonywanych w imieniu Gminy Pietrowice Wielkie przez Dyrektora tego Zakładu.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Gminy Pietrowice Wielkie ponosił p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie. W myśl art. 69 ust. 1 pkt 2 tej ustawy do jego obowiązków należy również zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Zgodnie z dodatkowymi wyjaśnieniami, zarządzeniem Wójta Gminy Pietrowice Wielkie Nr Fn.0050.40.2020 z dnia 3 listopada 2020 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2020 - 2026, do kwoty długo zaliczono ww. zobowiązania leasingowe Zakładu Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich zaciągnięte w 2018 r.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie zaciągania zobowiązań wieloletnich, zgodnie z udzielonymi im upoważnieniami, mając na uwadze art. 228 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 228 ust. 2 ora art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie prawidłowej realizacji obowiązków i uprawnień określonych w § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r.

w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), a dotyczących wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań z tytułu umów, których treść ekonomiczna wskazuje, iż są to umowy leasingu, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767) oraz § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z zakładem budżetowym:

- *W latach 2016 - 2020 do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo dokonywano rozliczeń z zakładem budżetowym – Zakład Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich za wykonywane zadania, tj. za pośrednictwem faktur (dotyczyło roku 2016) oraz not obciążeniowych (dotyczyło lat 2017 - 2020), zamiast w formie dotacji przedmiotowej poprzez ustalenie stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej.*

Taki sposób zorganizowania rozliczenia z zakładem budżetowym był niezgodny z art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 w związku z art. 15 ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r, poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści tych przepisów, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych, których kwoty i zakres określa uchwała budżetowa, a stawki dotacji przedmiotowych ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Zasady finansowania działalności zakładu budżetowego zostały określone natomiast w przywołanym art. 15 ust. 3 i ust. 5 ww. ustawy, zgodnie z którym samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje przedmiotowe, dotacje celowe na zadania bieżące finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, a nowo tworzonemu samorządowemu zakładowi budżetowemu może być przyznana jednorazowa dotacja z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

W okresie objętym kontrolą, ZGK w Pietrowicach Wielkich, jako jednostka organizacyjna Gminy prowadził działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców oraz realizował zadania własne gminy, określone statutem Zakładu w zakresie:

- *administrowania ujęciami wodnymi, infrastruktury liniowej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,*
- *prowadzenia robót inwestycyjnych związanych z budową i modernizacją i bieżącego utrzymania dróg, ulic, placów, substancji mieszkaniowej, budynków oświatowych i administracyjnych,*
- *prowadzenia akcji zimowej na terenie dróg gminnych,*
- *konserwacji i utrzymania zasobów zieleni na terenie gminy,*

- wykonywania prac remontowo-budowlanych na rzecz gminy i innych jednostek organizacyjnych,
- wywozu odpadów komunalnych.

Realizacja usług komunalnych wykonywanych przez ZGK w Pietrowicach Wielkich następowała na podstawie zleceń ustnych, po weryfikacji w terenie robót oraz na podstawie harmonogramów prac opracowywanych na cotygodniowych spotkaniach roboczych Wójta z Kierownikiem Zakładu. Podstawą rozliczenia prac wykonanych przez zakład budżetowy stanowiła faktura lub odpowiednio nota obciążeniowa wraz z zestawieniem wykonanych prac skalkulowanych według zatwierdzonych stawek cenowych ustalonych dla m.in. roboczogodziny pracy poszczególnego sprzętu będącego w dyspozycji zakładu. Stosowana kalkulacja cenowa stanowiła dokument sporządzony przez Dyrektora Zakładu, zatwierdzony przez p. Andrzeja Wawrzynek – Wójta Gminy Pietrowice Wielkie.

Realizacja zadań gminy należy do wójta, o czym stanowi art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.). Powołany przepis przesądza również, że wójt wykonuje uchwały rady gminy. Formami realizacji zadań wójta są między innymi: przygotowanie projektów uchwał rady oraz określanie sposobu wykonywania uchwał, o czym stanowi art. 30 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy. W okresie objętym kontrolą, nie przedkładano natomiast Radzie Gminy w Pietrowicach Wielkich projektów uchwały, o której mowa w art. 219 ustawy o finansach publicznych.

Zadania realizowane za pośrednictwem faktur i not obciążeniowych, z wyłączeniem zadań obejmujących dostawę wody do urzędu i jednostek organizacyjnych gminy, były finansowane w następujących wartościach:

- w roku 2016 – w kwocie 902.180,92 zł,
- w roku 2017 – w kwocie 965.469,21 zł,
- w roku 2018 – w kwocie 922.464,22 zł,
- w roku 2019 – w kwocie 1.054.570,43 zł,
- do połowy 2020 r. – w kwocie 292.885,75 zł.

Przyczyną powyższego, zgodnie z wyjaśnieniami, było przyjęcie interpretacji obowiązujących w tym zakresie przepisów, zgodnie z którą w art. 219 ustawy o finansach publicznych, użyto sformułowania „może otrzymywać” i „mogą być” w stosunku do gospodarki finansowej zakładu budżetowego, co wg interpretującego oznacza, że udzielenie dotacji przedmiotowej ma charakter fakultatywny. Wobec tego uznano, że Gmina Pietrowice Wielkie nie ma obowiązku udzielania takich dotacji i w jej ocenie dopuszczalny jest przyjęty w gminie sposób rozliczania świadczonych usług przez zakład budżetowy na rzecz gminy.

W jednostce nie przyjęto również zasad przekazywania oraz rozliczania wykorzystania dotacji przez Zakład.

W myśl § 45 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1542, a następnie Dz.U. z 2019 r. poz. 1718) przyjęte zostało, iż zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje samorządowym zakładom budżetowym dotacje, o których mowa w art. 15 ust. 3 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych, w wysokości odpowiedniej do stopnia realizacji finansowanych zadań. Kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje natomiast zarządowi jednostki samorządu

terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd.

Natomiast w myśl art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dotacje to środki stanowiące wydatki budżetu podlegające szczególnym zasadom rozliczania.

Nadzorowanie i kontrola realizacji budżetu gminy zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie wprowadzonym zarządzeniem Nr 1/OP-0111/2008 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 2 stycznia 2008 r. należały do p. Marzeny Kopczewskiej – Skarbnika Gminy Pietrowice-Wielkie.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za całość gospodarki finansowej jednostki odpowiadał p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 8

Zorganizować wzajemne rozliczenia z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich z uwzględnieniem dotacji przedmiotowej, o której mowa w art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), na zasadach wynikających z art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 tej ustawy, mając na względzie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm.) oraz wymogi § 45 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1718).

- W latach 2016 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli), zaniechano przygotowania uchwały w sprawie terminów i sposobu ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład budżetowy - Zakład Gospodarki Komunalnej w Pietrowicach Wielkich do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposobu i terminów rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu.

Powyższe było wymagane art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa: terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu.

Ww. zakład budżetowy w latach 2016 - 2020 nie wypracował nadwyżki budżetowej.

Zadania w zakresie przygotowywania projektów uchwał Rady Gminy należały do Wójta Gminy Pietrowice Wielkie, stosownie do art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.).

Inicjowanie i opracowywanie projektów uchwał, zarządzeń, decyzji i wytycznych w zakresie prowadzonych spraw należało zgodnie z zakresem czynności do p. Marzeny Kopczewskiej – Skarbnika Gminy Pietrowice-Wielkie.

Wniosek nr 9

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy w Pietrowicach Wielkich projekt uchwały określającej terminy i sposób ustalania zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych dokonywanych przez zakład budżetowy do budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób i terminy rocznych rozliczeń i dokonywania wpłat do budżetu, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), mając na uwadze art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W 2019 r. wprowadzono do ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie wartość początkową środka trwałego powstałego w wyniku realizacji inwestycji zaniżoną o koszty dokumentacji projektowej, co było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351). Zgodnie z tym przepisem, koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia przyjęcia do używania.*

Powyższe dotyczyło zadania pn. „Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na Dzienny Dom „Senior Plus” w Centrum Społeczno-Kulturalnym w Pietrowicach Wielkich”. Koszty wykonania dokumentacji projektowej, poniesione na podstawie faktury VAT z dnia 3 czerwca 2019 r. wystawionej przez projektanta na kwotę 3.500,00 zł, nie zostały ujęte w ewidencji księgowej konta 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

Zgodnie z treścią wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie uznano, że opracowanie projektowe, na które Gmina jako Zamawiający wydatkowała kwotę 3.500,00 zł, nie powinno stanowić kwoty, która zwiększy wartość środka trwałego.

Pozostałe koszty dotyczące tej inwestycji zaewidencjonowano w księgach rachunkowych Urzędu na koncie analitycznym 080 w kwocie 201.272,85 zł i zaliczono do wartości początkowej środka trwałego, zgodnie z dokumentem OT 00017 z dnia 31 grudnia 2019 r.

Wydatek za opracowanie dokumentacji projektowej został pierwotnie zaliczony do kosztów inwestycji i ujęty w klasyfikacji budżetowej w rozdziale 85295, § 6050, a następnie został zdjęty i przeksięgowany do rozdziału 75095, § 4300.

W wyniku zakwalifikowania wydatku poniesionego z tytułu opracowania dokumentacji projektowej w dziale 750, rozdziale 75095, § 4300, zastosowano nieprawidłową klasyfikację budżetową wynikającą z objaśnień zawartych w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.). Zgodnie z § 1 ww. rozporządzenia, ustala się klasyfikację wydatków publicznych, według paragrafów wydatków i środków, zgodnie z załącznikiem nr 4 do ww. rozporządzenia.

Zadania w zakresie prowadzenia kosztów inwestycji należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 10

Dokonać weryfikacji wartości początkowej środków trwałych powstałych w wyniku inwestycji „Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na Dzienny Dom „Senior Plus” w Centrum Społeczno-Kulturalnym w Pietrowicach Wielkich” uwzględniając w wartości początkowej środka trwałego koszty dokumentacji projektowej, mając na uwadze art. 28 ust.8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 011 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji budżetowej dla wydatków dotyczących kosztów inwestycji, w tym opracowania dokumentacji projektowej, stosownie do postanowień § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

- *W 2019 r. nie zachowano zgodności pomiędzy ewidencją syntetyczną i analityczną w zakresie kont 013 „Pozostałe środki trwałe”, 020 „Wartości niematerialne i prawne” i 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, czym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.). W myśl przywołanego przepisu konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.*

Powyższe stwierdzono w zakresie bilansu zamknięcia roku 2019, gdzie niezgodność wystąpiła pomiędzy zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej – syntetyka, prowadzonych w programie FK i zestawieniem obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych – analityka, prowadzonych w programie Środki TRWAŁE, a w szczególności:

- *w zakresie konta 013 saldo Ma zamknięcia księgi głównej w ujęciu syntetycznym wynosiło 1.527.671,63 zł, podczas gdy saldo Ma zamknięcia ksiąg pomocniczych w ujęciu analitycznym wynosiło 1.489.278,06 zł. Różnicę stanowiła kwota 38.393,57 zł,*
- *w zakresie konta 020 saldo Ma zamknięcia księgi głównej w ujęciu syntetycznym wynosiło 409.854,06 zł, podczas gdy saldo Ma zamknięcia ksiąg pomocniczych w ujęciu analitycznym wynosiło 406.110,13 zł. Różnicę stanowiła kwota 3.743,93 zł,*

– zakresie konta 072 saldo Ma zamknięcia księgi głównej w ujęciu syntetycznym wynosiło 1.615.072,83 zł, podczas gdy saldo Ma zamknięcia ksiąg pomocniczych w ujęciu analitycznym wynosiło 1.572.935,33 zł. Różnicę stanowiła kwota 42.137,50 zł.

W jednostce Urząd Gminy Pietrowice Wielkie księgi pomocnicze dla środków trwałych prowadzone są w programie Środki Trwale, które z transmisją danych są przesyłane do programu FK.

Przyczyna powyższego, zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie, wynikała ze stosowanej praktyki polegającej na ujmowaniu w momencie księgowania Faktur VAT z zakupionym wyposażeniem zarówno w księgach rachunkowych, w celach kontrolnych, jak i w Programie Środki Trwale na kontach 013, 020, 072. W momencie transmisji oraz po uzgodnieniu kont, zapisy te zostają usunięte z programu FK. W grudniu 2019 r. przez niedopatrzenie pracownika zapis kontrolny nie został usunięty. W związku z tym, nastąpiło podwójne ujęcie wyposażenia na koncie 013 w kwocie 38.393,57 zł, na koncie 020 w kwocie 3.743,93 zł, oraz na koncie 072 w kwocie 42.137,50 zł w programie FK. Błędne zapisy ujawniono w momencie zamykania ksiąg rachunkowych i nie było już możliwości dokonania korekty w grudniu 2019 r. Korekta nastąpiła w styczniu 2020 r.

Zadania w zakresie prowadzenia syntetycznych i analitycznych urzędzeń księgowych oraz bieżącego uzgadniania obrotów i sald ksiąg rachunkowych należały do zakresu obowiązków byłego Podinspektora Referatu Finansowego, obecnie przebywającego na emeryturze. Prowadzenie ewidencji majątku gminy w systemie elektronicznym wynikało z zakresu obowiązków księgowych pracowników Referatu Finansowego.

Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie, do zakresu czynności której należało również prowadzenie księgi środków trwałych i rozliczenie umorzeń.

– *W latach 2017 - 2020 do dnia kontroli, zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty”. Stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.), zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.*

Naruszono tym również zasady funkcjonowania konta 011 określone w załączniku nr 3 do: - rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.),

- obowiązującego od stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.).

W świetle przywołanych przepisów, konto 011 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu m.in. na koncie 013. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071.

Wprowadzone Nr DW.0050.01.2018 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 29 stycznia 2018 r., w sprawie: polityki rachunkowości dla Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie zasady ewidencji w zakresie ww. konta odwoływały się wprost do zapisów przywołanych wyżej aktów normatywnych.

Powyższe dotyczyło 121 nieruchomości nabytych w latach od 2017 r. do dnia zakończenia kontroli, na podstawie 48 decyzji Wojewody Śląskiego stwierdzających nabycie z mocy prawa nieruchomości przez Gminę Pietrowice Wielkie, które zostały zaewidencjonowane na koncie 011 z opóźnieniem wynoszącym od 61 do 360 dni, po uprawomocnieniu się decyzji.

Przyczyną powyższego, zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie, było przyjęcie zasady polegającej na sporządzaniu przez pracowników Referatu Inwestycji Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa dokumentu OT w momencie potwierdzenia otrzymania zawiadomienia z ksiąg wieczystych o wpisie prawa własności poszczególnych nieruchomości na rzecz Gminy Pietrowice Wielkie.

W treści § 19 ust. 4 zarządzenia Nr DW/02/2017 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych, określono zasady ewidencji zdarzeń dotyczących środków trwałych, zgodnie z którymi ewidencja ma być prowadzona systematycznie i terminowo, z uwzględnieniem konieczności comiesięcznego naliczenia amortyzacji i umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości.

W przypadku dokumentów ruchu środków trwałych (w tym nabycia i zbycia nieruchomości) należy niezwłocznie przekazać je do Referatu Finansów. Za terminowość obiegu dokumentów odpowiadają pracownicy właściwi dla danego etapu obiegu.

Skutkiem powyższego, w związku z niebieżącym ujęciem zmniejszono wartość środków trwałych w pozycji grunty w bilansach Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie:

- na dzień 31 grudnia 2017 r. łącznie o kwotę 2.291.988,21 zł,
- na dzień 31 grudnia 2018 r. łącznie o kwotę 416.683,48 zł,
- na dzień 31 grudnia 2019 r. łącznie o kwotę 26.502,00 zł.

Bilanse Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie podpisali p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie oraz p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

W konsekwencji, w informacji o stanie mienia komunalnego za lata 2017 - 2019 stwierdzono nieprawidłowe dane w zakresie przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności od dnia złożenia poprzedniej informacji.

Stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. a i lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawierającą: dane dotyczące przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności, dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ww. ustawy, od dnia złożenia poprzedniej informacji.

Zadania w zakresie przygotowywania projektów wymaganych aktów prawnych podejmowanych przez Radę Gminy oraz Wójta, związanych z zakresem powierzonych czynności, w tym obejmujących przygotowanie, realizację i rozliczenie zadań powierzonych do prowadzenia w zakresie gospodarki nieruchomościami gminnymi oraz prowadzenie gminnego rejestru zasobu nieruchomości, należały do zakresu obowiązków służbowych pracownika Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Nieprawidłowości w zakresie niebieżącego ujęcia w księgach rachunkowych zmian w stanie środków trwałych stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa RIO w Katowicach, (Znak: WK-610/36/4/16/17) z dnia 17 stycznia 2016 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych należały do pracowników Referatu Finansowego. Prowadzenie księgi środków trwałych, zgodnie z zakresem czynności, należało do p. Marzeny Kopczewskiej – Skarbnika Gminy Pietrowice Wielkie.

Sporządzanie m.in. dowodów OT oraz prowadzenie gminnego rejestru zasobu nieruchomości, należało do pracowników Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

- *W 2019 r. w ewidencji księgowej konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” błędnie ujęto zwrot kosztów postępowania kasacyjnego w wysokości 5.400,00 zł, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.*

Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. kont ustalonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zakładowym planie kont.

Powyższe dotyczyło dotacji udzielonej dla Powiatu Raciborskiego, której wartość zgodnie z umowami Nr SK.7140.2.19.2018 z dnia 24 stycznia 2019 r. oraz Nr SK.7140.1.31.2019 z dnia 22 lipca 2019 r. wynosiła 261.736,89 zł.

Skutkiem błędnego zaksięgowania ww. zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, sygn. Akt V CSK 600/18 wystawionego przez Kancelarię Notarialną, przeksięgowano na konto 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” jako rozliczenie ww. dotacji kwotą wyższą o 5.400,00 zł, tj. 267.136,89 zł.

Zgodnie z treścią wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie, przyczyną nieprawidłowego ujęcia ww. kwoty w ewidencji księgowej konta analitycznego 224 -32 był nieuzasadniony błąd pracownika, który przy rozliczeniu konta całą wartość przeksięgował na konto 810.

Prowadzenie syntetyczne i analityczne urzędów księgowych w zakresie wydatków budżetowych jednostki należało do zakresu obowiązków służbowych ówczesnego inspektora Referatu Finansowego obecnie przebywającego na emeryturze. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy w Pietrowicach Wielkich w zakresie prawidłowego:

- uzgadniania sald kont ksiąg pomocniczych z zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.),

- przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych oraz prawidłowego sporządzania informacji o stanie mienia, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.),

- ujmowania operacji na koncie 224 w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.,

mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych.

- *W 2020 r. nieprawidłowo wykazano w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z (jednostkowym i zbiorczym) o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. jako zobowiązania krótkoterminowe odpowiednio kwotę 270.000,00 zł, natomiast wg stanu na koniec I kwartału 2020 r. kwotę 180.000,00 zł, pomimo iż pierwotny termin spłaty wszystkich tytułów dłużnych składających się na sumę zobowiązań zaciągniętych przez Gminę Pietrowice Wielkie był dłuższy niż rok.*

Naruszono tym § 3 pkt 6 w związku z § 1 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Zgodnie z przywołanymi przepisami, w części A Zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z wykazuje się w wierszu E2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie. W sprawozdaniu Rb-Z, w pozycjach odnoszących się do zobowiązań według tytułów dłużnych, wykazuje się kwoty zadłużenia ogółem, w tym zobowiązania długoterminowe, przy czym przez pojęcie „zobowiązania długoterminowe” rozumie się zadłużenie, którego pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok. Przez pierwotny termin zapadalności należy rozumieć termin, wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić dane zobowiązanie, niezależnie od harmonogramu spłat.

Zgodnie z treścią wyjaśnień złożonych przez pracowników Gminy Pietrowice Wielkie nieprawidłowe ujęcie ww. kwot wynikało z błędnej interpretacji przepisów ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec I kwartału 2020 r. zostało skorygowane z dniem 10 września 2020 r. i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Nieprawidłowość w tym zakresie została stwierdzona w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/36/4/16/17 z dnia 17 stycznia 2016 r.

Zadania w zakresie zapewnienia sporządzania prawidłowej sprawozdawczości budżetowej oraz w zakresie operacji finansowych należały do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie należał do p. Marzeny Kopczewskiej – Skarbnika Gminy Pietrowice Wielkie. Ww. sprawozdania podpisali: p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie i p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie przygotowania prawidłowych danych do sporządzenia sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do § 3 pkt 6 w związku z § 1 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu diet radnych:

- *W 2018 r. wypłacono diety Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy Pietrowice Wielkie za miesiąc listopad 2018 r. niezgodnie z obowiązującą uchwałą Nr II/11/2014 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych. Zgodnie z art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.*

Powyższe polegało na:

- wypłaceniu Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy kadencji 2014 - 2018 pomniejszonej zryczałtowanej miesięcznej diety w miesiącu listopadzie 2018 r. proporcjonalnie w stosunku do ilości dni pozostałych do upływu kadencji (data upływu kadencji Rady – 16 listopada 2018 r.),

- wypłaceniu Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy kadencji 2018 - 2023 zryczałtowanej miesięcznej diety za miesiąc listopad pomniejszonej proporcjonalnie o ilość dni od zaprzysiężenia nowych radnych (zaprzysiężenie radnych nowej kadencji – sesja Rady w dniu 21 listopada 2018 r.).

Łącznie zaniżono diety Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy Pietrowice Wielkie za miesiąc listopad 2018 r. o kwotę 1.700,00 zł.

Powyższe było niezgodne z ww. uchwałą, w której ustalono, iż Przewodniczący Rady Gminy z tytułu wykonywania pełnionej funkcji otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 900,00 zł oraz że Wiceprzewodniczący Rady Gminy z tytułu wykonywania pełnionej funkcji otrzymuje zryczałtowaną dietę miesięczną w wysokości 600,00 zł. W treści uchwały nie przewidziano możliwości obniżenia diety radnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami, wobec ryczałtowego charakteru przedmiotowych diet oraz w związku z wygaśnięciem w dniu 16 listopada 2018 r. mandatów radnych wybranych na kadencję 2014 - 2018, diety przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady Gminy Pietrowice Wielkie za listopad 2018 r. zostały zmniejszone proporcjonalnie do ilości dni w jakich w tym miesiącu pełnili funkcję radnego.

Listy płac za miesiąc listopad 2018 r. sporządziła Podinspektor w Referacie Finansowym. Kontroli wstępnej listy płac dokonała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy, a zatwierdzenia listy płac do wypłaty dokonał p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 14

Dokonać ponownego obliczenia diet za miesiąc listopad 2018 r. dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Pietrowice Wielkie, a następnie dokonać stosownych rozliczeń z radnymi Gminy Pietrowice Wielkie uwzględniając zasady ustalone w uchwale Nr II/11/2014 Rady Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych, mając na uwadze art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713).

W zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- *W latach 2017 - 2019 przedsiębiorcom, którym zostały wydane decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, nie przeliczono opłaty do wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia oraz nie ustalono należności, które przedsiębiorcy powinni wpłacić na rachunek gminy za okres, za który opłata nie została wniesiona, a w którym przedsiębiorcy korzystali z zezwolenia. Nie stosowano zasady zawiadamiania przedsiębiorców o zaległościach, a następnie nie stosowano postępowania egzekucyjnego w celu przymusowego ściągnięcia tych należności w trybie egzekucji administracyjnej.*

W latach 2017 - 2019 wygaszono 3 decyzje w związku z zaprzestaniem wykonywania działalności gospodarczej oraz wygaszono 1 decyzję ze względu na nie dokonanie opłaty za wykorzystanie zezwolenia.

Powyższe dotyczyło następujących decyzji:

- *Nr IGR.7340.4.01.2017 z dnia 6 listopada 2017 r., gdzie wygaśnięcie nastąpiło z dniem 1 października 2017 r., niedopłata wynosiła 42,67 zł*
- *Nr IGR.7340.4.03.2019 z dnia 1 października 2019 r., gdzie wygaśnięcie nastąpiło z dniem 27 września 2019 r., niedopłata wynosiła 195,81 zł*
- *Nr IGR.7340.4.01.2019 z dnia 6 maja 2019 r., gdzie wygaśnięcie nastąpiło z dniem 30 kwietnia 2019 r., nadpłata wynosiła 3,84 zł*
- *Nr IGR.7340.4.02.2019 z dnia 3 lipca 2019 r., gdzie wygaśnięcie nastąpiło z dniem 30 czerwca 2019 r., nadpłata wynosiła 455,48 zł*

Zgodnie z art. 11¹ ust. 8 ww. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.), w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Zgodnie z art. 4. ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 198 z późn. zm.), źródłami dochodów własnych gminy są inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów, czyli także dochody z tytułu opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nieuiszczona dobrowolnie opłata jako niepodatkowa należność budżetowa podlega egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599 z późn. zm.), a wszczęcie postępowania umożliwia art. 2 § 1 pkt 3 cytowanej ustawy.

Brak ustalenia prawidłowej wysokości ww. opłaty skutkował zatem brakiem uwidocznienia na koncie 221 należności pozostałej do zapłaty (saldo Wn) oraz nadpłaty (saldo Ma) dla poszczególnych kontrahentów, a konsekwencją czego również brakiem wykazania tych wartości w sprawozdaniu Rb-27S za IV kwartał 2017 r., 2018 r., 2019 r. oraz I i II kw. 2020 r. w kolumnie należności pozostałe do zapłaty, w tym wymagalne oraz nadpłaty.

Rozliczenia w zakresie opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych należały do Inspektora Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Andrzej Wawrzynek – Wójt Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 15

Przeanalizować opłaty z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez przedsiębiorców w latach 2017 - 2019, którym wydano decyzje administracyjne o wygaszeniu zezwoleń i wystąpić do przedsiębiorców o dobrowolne dokonanie zaległych wpłat, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277), a w przypadkach braku wpłaty wdrożyć procedurę egzekwowania tych należności w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W 2018 r. w protokołach przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości zakończonych wynikiem negatywnym nie zamieszczono informacji o obciążeniach nieruchomości oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość. Powyższym naruszono §10 ust. 1 pkt 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 2014 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490). Zgodnie z przywołanymi przepisami, przewodniczący komisji przetargowej sporządza protokół przeprowadzonego przetargu. Protokół powinien zawierać informacje o obciążeniach nieruchomości oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość. Nieprawidłowość dotyczyła 2 protokołów z przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości oznaczonych geodezyjnie jako działka o nr 664/15 zakończonych wynikiem negatywnym.*

Osobą odpowiedzialną za sporządzenie protokołu była Referent ds. gospodarki nieruchomościami w Urzędzie Gminy Pietrowice Wielkie. Nadzór nad pracownikiem należał do Kierownika Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa.

Wniosek nr 16

Sporządzać protokoły z przeprowadzonych przetargów zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 września 2014 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490).

- *W latach 2017 - 2018 w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym oraz w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nie wskazano opisu nieruchomości. Naruszono tym art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 z późn. zm.), zgodnie z którym w wykazie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, określa się odpowiednio opis nieruchomości. Powyższe dotyczyło:*
  - *wykazu nieruchomości z dnia 28 kwietnia 2017 r., dotyczącego działki o nr 17 o pow. 0,5902 ha, położonej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, obręb Kornice, przeznaczonej do zbycia w trybie bezprzetargowym,*

- wykazu nieruchomości z dnia 16 stycznia 2018 r., dotyczącego działki o nr 664/15 o pow. 0,0910 ha, położonej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, przeznaczonej do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego oraz pozostałych działek ujętych w powyższym wykazie.
  - wykazu nieruchomości z dnia 24 lipca 2018 r., dotyczącego działki o nr 664/27 o pow. 0,0847 ha, położonej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, przeznaczonej do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego oraz pozostałych działek ujętych w powyższym wykazie.
- W latach 2016 - 2017 w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze zamiany nie wskazano oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej. Powyższym naruszono art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.), zgodnie z którym w wykazie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, określa się odpowiednio oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości.
- Powyższe dotyczyło:
- wykazu nieruchomości z dnia 10 listopada 2016 r. dotyczącego działki nr 272 o pow. 0,3462, położonej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, obręb Cyprzanów,
  - wykazu nieruchomości z dnia 20 stycznia 2017 r., dotyczącego działki nr 254 o pow. 1,6098 ha, położonej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie, obręb Kornice.

Za przygotowanie projektów wykazów nieruchomości odpowiedzialny była Referent ds. gospodarki nieruchomościami w Urzędzie Gminy Pietrowice Wielkie. Nadzór nad pracownikiem należał do Kierownika Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa.

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Rolnictwa w zakresie przygotowywania projektów wykazów nieruchomości do zbycia stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65).

W zakresie dotacji udzielanych z budżetu:

- W 2020 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez Uczniowski Klub Sportowy „Start” w Pietrowicach Wielkich z wykonania zadań publicznych w zakresie sportu, pomimo iż dotowany w sprawozdaniach końcowych wykazał wydatki sfinansowane z dotacji inne niż były przewidziane w umowach.
- Powyższe dotyczyło:
- sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego, które zostało złożone 13 stycznia 2020 r. do umowy Nr 03/S/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r., na podstawie której Gmina udzieliła UKS „Start” dotacji w wysokości 50.000,00 zł na realizację zadania publicznego pn.: „Sport wyczynowy – uczestnictwo drużyny seniorek w rozgrywkach na poziomie co najmniej II ligi państwowej”.

- sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego, które zostało złożone 13 stycznia 2020 r. do umowy Nr 01/S/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r., na podstawie której Gmina udzieliła UKS „Start” dotacji w wysokości 43.000,00 zł na realizację zadania publicznego pn. „Piłka ręczna sposobem na realizację marzeń sportowych oraz aktywnego spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży”.

Umowy realizowano na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2017 r., poz. 1463 z późn. zm.). W oparciu o art. 27 ust. 2 tej ustawy, Rada Gminy Pietrowice Wielkie w podjętej uchwale Nr IV/34/2010 z dnia 27 stycznia 2011 r. ustaliła warunki tworzenia oraz trybu finansowania zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Pietrowice Wielkie. Zgodnie z zapisem § 5 ust. 4 ww. uchwały, przewidziano wprowadzenie do przyszłych umów m.in. w uzasadnionych przypadkach postanowienia dopuszczającego dokonywanie przez wnioskodawcę przesunięć pomiędzy pozycjami kosztorysu projektu do wysokości 25% istniejącej pozycji kosztorysowe.

W ślad za powyższym w umowach dotacji nr 01/S/2019 i nr 03/S/2019 w § 3 wprowadzono zapis dopuszczający przesunięcie środków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu oferty w granicach do 20%, bez obowiązku wcześniejszego informowania zlecniodawcy. Rezygnacja z danej pozycji lub wprowadzenie dodatkowych pozycji kosztorysu wymagało uprzedniej zgody zlecniodawcy. Ponadto, w umowach w § 4 zawarto postanowienie, iż dotowany zobowiązał się do wykorzystania przekazanych środków finansowych zgodnie z celem na jaki je uzyskał i na warunkach określonych niniejszą umową. Wszelkie zmiany umowy i oświadczenia składane zgodnie z niniejszą umową wymagały zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności (§ 14 umowy).

W sprawozdaniu końcowym z realizacji ww. zadania publicznego, złożonym do Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w dniu 13 stycznia 2020 r. do umowy Nr 03/S/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r., łączna wartość wydatków wymagająca pisemnej zmiany umowy stanowiła wartość 5.617,21 zł. Wartość wydatków dokonana powyżej max. progu określonego uchwałą wynosiła 4.694,19 zł oraz wprowadzono dwie nowe pozycje na łączną kwotę 1.387,40 zł.

W sprawozdaniu końcowym z realizacji ww. zadania publicznego złożonym do Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w dniu 13 stycznia 2020 r. do umowy Nr 01/S/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r., łączna wartość wydatków wymagająca pisemnej zmiany umowy stanowiła wartość 1.693,05 zł. Wartość wydatków dokonana powyżej max. progu określonego uchwałą wynosiła 5.585,97 zł.

Dotowany zwrócił się z prośbą o możliwość przesunięć w ramach poszczególnych pozycji kosztorysu pismem w dniu 5 listopada 2019 r. do umowy nr 03/S/2019 oraz pismem w dniu 26 listopada 2019 r. do umowy 01/S/2019. Ww. wnioski nie zostały pisemnie zaakceptowane, w związku z tym nie doszło do zmiany umowy.

Zgodnie z art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 stycznia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.

W powiązaniu z art. 252 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane

niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto, Wójt Gminy nie wydał zarządzeń w zakresie decyzji o wyborze wniosków i wysokości przyznanej dotacji. W wykonaniu zarządzenia Nr FN.0050.38.2018 z dnia 28 grudnia 2018 r., a w szczególności postanowienia zawartego w punkcie III ust. 7, decyzję o wyborze wniosków i wysokości przyznanej dotacji podejmuje Wójt Gminy Pietrowice Wielkie w drodze zarządzenia.

Zadania w zakresie przygotowania procedury konkursowej, sporządzania umów oraz rozliczenia dotacji udzielonych zgodnie z ustawą o sporcie należało do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór nad pracownikami sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie dokonywania weryfikacji sprawozdań z wykonania zadania, a także dokumentów stanowiących podstawę rozliczenia realizacji zadań publicznych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, w zakresie dopuszczalnego limitu zmian w pozycjach kosztorysu stosownie do postanowień uchwały Rady Gminy Pietrowice Wielkie Nr IV/34/2010 z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie określenia warunków tworzenia oraz trybu finansowania zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Pietrowice Wielkie.

- *W 2018 r. w ogłoszonym konkursie na zadanie z zakresu pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przyjętym zarządzeniem FN.0050.06.2018 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 15 lutego 2018 r.:*
  - *nie wskazano formy zlecenia zadania. Zgodnie z art. 4 ust. 1-2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – zlecenie realizacji zadań publicznych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), może mieć formy: powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;*
  - *nie zawarto informacji wymaganej art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.)- dotyczących zrealizowanych przez Gminę Pietrowice Wielkie w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadań publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym,*
  - *informacja o wynikach konkursu została umieszczona w trakcie kontroli dnia 24 sierpnia 2020 r. na stronie BIP Pietrowice Wielkie. Zgodnie z art. 15 ust. 2j ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wyniki otwartego*

konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3,

- *oferta nie zawierała sprawozdania merytorycznego i finansowego za ostatni rok, opatrzonego potwierdzeniem jego zgodności z oryginałem przez upoważnione osoby, co było wymagane jako załącznik do oferty zgodnie z IV ust. 2 pkt 1 ogłoszenia o konkursie.*

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, przygotowanie procedury konkursowej, sporządzanie umów oraz rozliczenie dotacji udzielonych zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz z ustawą o sporcie należało do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór nad pracownikami sprawowała p. Marzena Kopczewska – Skarbnik Gminy Pietrowice Wielkie.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie:

- przygotowania i ogłoszenia konkursu ofert na zadania z zakresu pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznym i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057),

- wzmocnić nadzór nad członkami Komisji Konkursowych powołanych przez Wójta Gminy Pietrowice Wielkie w zakresie oceny ofert. W konkursach ofert na realizację zadań publicznych, rozpatrywanie tylko tych ofert, które są kompletne i spełniają wszystkie wymogi formalne ustalone w zarządzeniach Wójta Gminy Pietrowice Wielkie oraz w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,

mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 689 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Elektronicznie podpisany przez Krzysztof Aleksander Róg

Krzysztof Róg